

Hammerfest kommune
Hámmerfeastta suohkan

Årsplan 2025/2026

Elvetun Barnehage

«De som alltid låter sina barn göra som dom vill – har fullstændigt missförstått begrepet frihet. Det er direkte feget att säga til sina barn: Gör som ni vil!» Astrid Lindgren

Forord

Elvetun barnehage er sentrums barnehagen i Hammerfest kommune. Det er mange ulike nasjoner representert i barnehagen blant barna, foreldrene og personalet. Dette beriker hverdagen vår på en unik måte. Barnehagen ligger fint til ved Storvannet og et steinkast unna Mollafjæra.

Gjennom hele dagen blir barna møtt med GLEDE og VENNSKAP fra andre barn og personalet. Personalet har høy faglig kompetanse og det jobbes målrettet og kontinuerlig med utviklingsarbeid, noe som er med på å skape god kvalitet i vårt daglige arbeid.

Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet i barnehagen, og skal gi et innblikk i hvordan vi jobber i Elvetun barnehage. Samt vise hva som er fokus i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg til å bli den beste utgaven av seg selv. Årsplanen skal også være utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen. Årsplanen skal revideres hvert år og skal ses i sammenheng med andre styringsdokumenter som er gjeldende for barnehagen. Videre skal årsplanen gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til barnehagens eier, politikere, kommunen, samarbeidspartnere til barnehagen og andre interesserte. Avdelingene utarbeider månedsplaner og vurderinger som legges ut på MyKid. Årsplanen skal godkjennes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Innhold

Forord	3
Presentasjon av barnehagen	7
Årshjul for Elvetun barnehage	8
PROGRESJONSPLANER	12
FØRSKOLEKLUBB	12
FØRSKOLEKLUBB	13
2 ÅRSKLUBB	14
2 ÅRSKLUBB	15
LILLEKLUBB (3 ÅRINGER)	16
LILLEKLUBB (3 ÅRINGENE)	17
STOREKLUBB (4 ÅRINGENE)	18
STOREKLUBB (4 ÅRINGENE)	19
Barnehagens verdigrunnlag	20
Visjon for Elvetun barnehage	20
Hovedmål for Elvetun barnehage	21
Barn og barndom	21
Demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd	21
Bærekraftig utvikling	22
Barns trivsel – voksnes ansvar	22
Livsmestring og helse	23
Krenkelse	23
Mobbing	24
Ansvar og roller	25
Virksomhetsleder/styrer	25
Pedagogisk leder	25
Barnehagelærere/fagarbeider/assistenter	25
Servicemedarbeider/kokk	26
Barnehagens formål og innhold	26
Omsorg	26
Læring og danning gjennom lek	26
Leken	26
Vennskap og sosial kompetanse	28
«Være sammen»	28
Språk og kommunikasjon	29
Samisk kultur og tradisjon	29
Naturopplevelser og fysisk aktivitet	30

Barns medvirkning.....	31
Samarbeid mellom hjem og barnehage	32
Samarbeidsutvalg	32
MyKid.....	32
Samarbeid med ulike instanser	33
Barnehagen har også en del styringsdokument.....	33
Overganger	33
Hjem – barnehage	33
Overgang innad i barnehagen	34
Overgang mellom barnehage til annen barnehage.....	34
Overgang fra barnehage til skole	34
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	35
Planlegging	35
Dokumentasjon og vurdering.....	35
Dokumentere	36
Refleksjon	36
Vurdering.....	36
Praksis.....	37
Barnehagens arbeidsmåter (progresjon og digital praksis)	37
Tidlig innsats.....	37
Progresjon	37
Digital praksis i barnehagen	38
Barnehagens fagområder	38
Kommunikasjon, språk og tekst	38
Kropp, bevegelse, mat og helse	39
Kunst, kultur og kreativitet.....	40
Natur, miljø og teknologi.....	40
Antall, rom og form	41
Etikk, religion og filosofi	41
Nærmiljø og samfunn.....	42
Styringsdokumenter	42
Lov om barnehager	42
Rammeplan for barnehagen.....	43
FNs barnekonvensjon	43
Andre viktige styringsdokumenter	44
Kommunale vedtekter - Hammerfestbarnehagen	44
Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skole	44

RSK Vest-Finnmark	44
ReKomp	44
LITTERATURLISTE:	45

Presentasjon av barnehagen.

Elvetun barnehage er sentrumsbarnehagen i Hammerfest. Den ligger nært byens kjerne samtidig ligger den flott til ved Storvannet og Storelva. Fra barnehagen er det kort avstand til fjæra og havet, fjellet og sentrum, og nærområdet benyttes flittig til turer og utforsking. De fleste barna som går i Elvetun barnehage bor i nærområdet.

Elvetun barnehagen er Hammerfests første og eldste barnehage. Den ble åpnet i august 1972 med pomp og prakt av daværende Kronprins Harald og Kronprinsesse Sonja. Elvetun barnehage bestod da av tre avdelinger. I årenes løp har barnehagen gjennomgått mange forandringer. Høsten 1986 ble det åpnet en ekstern avdeling spesielt tilrettelagt for å ta imot funksjonshemmede barn. I 1991 ble denne avdelingen flyttet til lokaler ved Elvetun skole, som da var nabobygget til Elvetun barnehage. Avdelingen ble nedlagt i juni 1995 for å gi plass til det nye seksårstilbudet ved Elvetun skole, og barnehagen var igjen tre avdelinger. Barnehagen hadde i årene fra høsten 1999 fram til våren 2003 en avdeling med Åpen barnehage, to dager i uka. Dette var et kommunalt tilbud til de som hadde permisjon, dagmamma eller ikke barnehageplass. Høsten 2006 fikk barnehagen ventilasjonsanlegg og nytt tak. Høsten 2010 ble Elvetun barnehage utvidet med 2 avdelinger i form av moduler. Det er i dag 6 avdelinger i Elvetun barnehage med plass til 87 barn.

Elvetun barnehage er så heldig å ha mange nasjonaliteter representert, både blant barn og personalet, noe som beriker hverdagen i barnehagen vår. I barnehageåret 2025/2026 er det 23 ulike land/nasjoner representert.

Vi har et godt samarbeid på tvers av avdelingene. Dette innebærer at vi besøker hverandres avdelinger, og samarbeider med ulike aktiviteter. Avdelingene slås sammen på morgenen og på ettermiddagene dette gjør at både barn og voksne blir kjent. Barna etablerer vennskap på tvers av avdelingene og alle voksne blir kjent med alle barna. Dette skaper stabilitet i hverdagen til barna, overgangene mellom avdelingene blir lettere og barna føler seg trygge i barnehagen.

Årshjul for Elvetun barnehage

Måned	Oppgaver/tema/merkedager	Ansvar	Fagområder (Jørgen Frost) Grunnleggende begreper (Magne Nyborg)
August	- Planleggingsdager 18. og 19. august - Tilvenning/nye barn - Introduksjonsprogram nytilsatte - Forberede foreldremøte - Oppstartsamtaler, nye barn og foreldre - Hovedettersyn av lekeplassutstyr - Opplæring og kvittering av internkontroll (IK) for nytilsatte - Sikkerhetssjekkrunde inne og ute - Vernerunde - Risikovurdering - Vedlikeholdsrunde, avdekke vedlikeholdsbehov - Sjekk av førstehjelpsutstyr - Vask av leker	- Styrer og pedagogisk leder - Pedagogisk leder/fagarbeidere - Styrer/ass.styrer - Styrer, ped.ledere - Pedagogisk ledere - HMS-gruppe - Styrer - HMS-gruppe - HMS-gruppe - Styrer - HMS-gruppe - Servicemedarbeider - Pedagogisk leder	
September	- Foreldremøte (dagtid) for foreldre til førskolebarna - Årsplan revideres og ferdigstilles til 15. september - Planleggings av internasjonal måned - Førskolegruppa starter å gå turkort - Energidag for førskolegruppa - Personalmøte 2,5 timer - Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 - TEMA UKE: Brann - Brannøvelse - Sjekk av ventilasjonsanlegg og filterskifte - Gjennomgang og oppdatering av IK-systemet (HMS) - Vask av leker	- Pedagogiske ledere på storsiden i samarbeid med styrer - Styrer/ass.styrer - Komite/avdelingene - Pedagogiske ledere på storsiden - Pedagogiske ledere på storsiden - Styrer - Pedagogisk leder/barnehagelærer - Avdelingene - Styrer - Styrer - Styrer/assisterende styrer - Pedagogisk ledere	- Lytte (J. Frost) - Farger (M. Nyborg)

Måned	Oppgaver/tema/merkedager	Ansvar	Fagområder (Jørgen Frost) Grunnleggende begreper (Magne Nyborg)
Oktober	- Internasjonal måned - Fagdag (planleggingsdag) - Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 - Personalmøte 2,5 timer - Førstehjelpskurs (gjennomføres annet hvert år) - Vask av leker	- Avdelingene - Styrer - Pedagogisk ledere - Styrer - Styrer - Pedagogisk leder	- Rim og regler (J. Frost) - Form – trekant, firkant, rund osv. (M. Nyborg)
November	- Personalmøte 2,5 timer - Planlegging av fagdag (planleggingsdag) i januar - Medarbeidersamtaler - Artlgata - Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 - Bestille materiell til jul - Vask av leker	- Styrer - Styrer/lederteam - Styrer og pedagogisk ledere - Avdelingene som ønsker å delta - Pedagogisk ledere/barnehagelærere - Styrer - Pedagogisk leder	- Setninger og ord (J. Frost) - Stilling (vannrett, loddrett, skrål, liggende, sittende, bøyd m.fl.) (M. Nyborg)
Desember	- Levere skriv om juleferie til foreldrene - Juletradisjoner - Adventsstund - Førskolebarna går Lucia - Nissefest - Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 - Vaske leker - Julelunsj for personalet	- Styrer - Avdelingene - Avdelingene - Pedagogisk ledere på storsiden - Komite - Pedagogisk leder/barnehagelærere - Pedagogisk leder - Styrer/servicemedarbeider	
Januar	- Fagdag (planleggingsdag) - Planlegging av samefolkets dag - Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 - Personalmøte 2,5 timer - Sjekkrunde inne og ute - Sjekk førstehjelpsutstyr - Vask av leker	- Styrer - Komite - Pedagogisk ledere/barnehagelærere - Styrer - HMS-gruppe - Servicemedarbeider - Pedagogisk ledere	- Stavelser (J. Frost) - Plass (på, under, over, først, etter, sist, foran, mellom, til venstre/høyre for, - i forhold til....) (M. Nyborg)

Måned	Oppgaver/tema/merkedager	Ansvar	Fagområder (Jørgen Frost) Grunnleggende begreper (Magne Nyborg)
Februar	• Feire Samefolkets dag 6. februar • Solas tilbakekomst • Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 • Personalmøte 2,5 timer • Vaske leker	• Avdelingene • Avdelingene • Pedagogisk ledere/barnehagelærere • Styrer • Pedagogisk ledere	• Framlyd (J. Frost) • Størrelse (M. Nyborg)
Mars	• Levere skriv om påskeferie til foreldre • Påsketradisjoner • Vinteraktiviteter • Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 • Starte revidering/gjennomgang av årsplan • Personalmøte 2,5 timer • Vaske leker	• Styrer • Pedagogisk ledere • Komite/avdelingene • Pedagogisk ledere/barnehagelærere • Styrer/assisterende styrer • Styrer • Pedagogisk ledere	• Fonem (J. Frost) • Retning (M. Nyborg)
April	• Levere skriv om påskeferie til foreldre • Påsketradisjoner • Vinteraktiviteter • Personalmøte 2,5 timer • Levere skriv om sommerferie til foreldre, svarfrist 15. april jfr. vedtekter • Planlegging av fagdag (planleggingsdag) i mai • Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 • Trivselsundersøkelse • Vaske leker	• Styrer • Pedagogisk ledere • Komite/avdelingene • Styrer • Styrer • Styrer • Pedagogisk ledere/barnehagelærer • Styrer • Pedagogisk leder	• Leseklar (J. Frost) • Antall (M. Nyborg)
Mai	• Fagdag (planleggingsdag) • Overføringsmøte med skolen • Overføringsmøte med foreldre til barna som skal fra lita til stor avdeling, gjennomføres på dagtid • Forberede sommerbarnehagen • Forbedrede nytt barnehageår • Tur for skolestarterne til flerbrukshallen • Personalmøte 2,5 timer • Vaske leker	• Styrer • Pedagogisk ledere på storsiden • Styrer/pedagogisk ledere på de aktuelle avdelingene • Styrer • Styrer • Pedagogisk leder på storsiden • Styrer • Pedagogisk ledere	Repetisjon av det som er gjort tidligere gjennom året.

Måned	Oppgaver/tema/merkedager	Ansvar	Fagområder (Jørgen Frost) Grunnleggende begreper (Magne Nyborg)
Mai	- Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 - Sjekkrunde inne og ute - Ferieturnus for personal godkjennes 1. mai - Tilvenning på storavdeling for småbarna som skal over på stor (uke 18) - Foreldremøte på dagtid (1 time) for småbarnsavdelingene (overføring til stor avdeling)	- Pedagogisk ledere/barnehagelærere - HMS-gruppe - Styrer, tillitsvalgt fagforeningene - Pedagogisk ledere på de aktuelle avdelingene - Styrer/pedagogisk ledere på de aktuelle avdelingene	
Juni	- Førskoledager på skolen - Sommeraktivitetsdag - Foreldresamtaler jfr. nye rutiner 2022 - Lederdager - Personalmøte 2,5 timer - Avslutning for skolestarterne - Overføringsmøte med skolen - Hovedrengjøring - Vask av leker - Sommerbarnehagen starter/ferieavvikling	- Skolene og foreldre - Komite/avdelingene - Pedagogisk ledere/barnehagelærer - Styrer - Styrer - Styrer/pedagogisk ledere/servicemedarbeider - Pedagogisk ledere på storsiden - Styrer/renholdstjenesten - Pedagogisk ledere	Repetisjon av det som er gjort tidligere gjennom året.
Juli	- Sommerbarnehage - Ferieavvikling, barn og personal	Personal som er på jobb. Følg planer for aktiviteter som ligger i sommerbarnehagepermene	

PROGRESJONSPLANER

FØRSKOLEKLUBB			
August/september	Oktober	November	Desember
Førskoleklubben etableres. Tegner bilder av seg selv. Litt fokus på skolestart.	Rim og regler. Vi rimer med ulike ord. Barna blir oppmerksomme på at et rim er en del av et ord som lyder likt med en del av et annet ord. Tulle-rim/tøyse-rim. Oppdage ord som ikke rimer.	Setninger og ord. Barna setter sammen ord til en setning. Hører lange og korte ord. Barna får erfaring med sammensatte ord.	Ulike juleforberedelser hvor vi har fokus på ord, rim, regler, setninger osv. i alle aktiviteter vi gjennomfører i løpet av desember.
Lytteleker. Fokus på å ta beskjeder, fellesbeskjeder, beskjeder med flere ledd. Leker som «mitt skip er lastet med», «hviskeleken». Lydlotto, lytte til lyder i kroppen, utenfor kroppen osv.	Høytlesing fra bøker med flere kapitler, f.eks. «Detektivbyrå nr 2» av Jørn Lier Horst.	Sammenligner ordet og tingen/objektet, f.eks. tog – langt eller kort ord? Toget er et langt kjøretøy mens ordet er kort. Undring over ord og setninger.	
Vennskap, hvor vi blant annet går «turkort-turer». Undring over begrepet venn, hvordan løse konflikter.	Former. Vi gjør ulike aktiviteter med forskjellige former. Rund form, firkantet form, trekantet form osv.	Stilling: vannrett, loddrett, bøyd, skrå osv. Vi lager bokstaver ved at barna samarbeider flere sammen. Hvordan skrives bokstaver? Hvilken retning har de ulike strekene for å få en bokstav?	
Farger, lyse og mørke farger. Nyanser i farger.	Bokstavbingo	Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning.	Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning
Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.	Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.	Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.	Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.
Telling. Tallremsa opp til 10. Parkobling av tallord og objekt. Kardinalprinsippet (siste tallordet de sier når de teller, også forteller hvor mange ting de har telt?)	Telling. Tallremsa opp til 20. Parkobling av tallord og objekt. Kardinalprinsippet (siste tallordet de sier når de teller, også forteller hvor mange ting de har telt?) Mønster og former.	Antall. Har barnet formening om «hvor mange?» et tallord («seks») eller et tallsymbol (6) representerer? Måling - er sammenligning.	Antall. Har barnet formening om «hvor mange?» et tallord («seks») eller et tallsymbol (6) representerer? Måling - er sammenligning.

FØRSKOLEKLUBB				
Januar	Februar	Mars	April	Mai
Stavelser, klappe stavelser, trampe stavelser, telle antall stavelser.	Framlyd/første lyd. Barna blir oppmerksomme på og får erfaringer med første lyd i et ord.	Fonem	Leseklar	Repetisjon av lytting, rim og regler, setninger og ord, stavelser, framlyd og fonem.
Plass. Først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak osv.	Størrelse, liten, stor, større, mindre, størst, minst osv.	Retning, opp ned, fram, tilbake, venstre, høyre osv.	Antall, ulike aktiviteter knyttet opp mot antall. Matematikk, hva er et par? Antall som blir flere eller færre.	Repetisjon av farger, former, stilling, plass, størrelser, retning og antall.
Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning.	Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning.	Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning.	Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning.	Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning.
Vi ser på «skolestarterne» på NRK super	Vi ser på «skolestarterne» på NRK super	Vi ser på «skolestarterne» på NRK super	Vi ser på «skolestarterne» på NRK super	Vi ser på «skolestarterne» på NRK super
Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.	Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.	Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.	Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.	Sosial kompetanse. Ulike aktiviteter knyttet opp mot sosial kompetanse.
Geometri. Barna skal kjenne begreper og sammenheng mellom todimensjonale og tredimensjonale former, erfaringer med det tredimensjonale rommet, varierte erfaringer med mønster og symmetri.	Geometri. Barna skal kjenne begreper og sammenheng mellom todimensjonale og tredimensjonale former, erfaringer med det tredimensjonale rommet, varierte erfaringer med mønster og symmetri.	Statistikk, kombinatorikk og sannsynlighet. Vi samler inn, sorterer og teller opp ting eller observasjoner. Dette presenteres som søyler eller diagram. Kombinatorikk handler om effektive måter å telle opp antall ulike rekkefølger som vi kan plassere ting i. Sannsynlighet er sjansen for at noe skal skje.	Statistikk, kombinatorikk og sannsynlighet. Vi samler inn, sorterer og teller opp ting eller observasjoner. Dette presenteres som søyler eller diagram. Kombinatorikk handler om effektive måter å telle opp antall ulike rekkefølger som vi kan plassere ting i. Sannsynlighet er sjansen for at noe skal skje.	Statistikk, kombinatorikk og sannsynlighet. Vi samler inn, sorterer og teller opp ting eller observasjoner. Dette presenteres som søyler eller diagram. Kombinatorikk handler om effektive måter å telle opp antall ulike rekkefølger som vi kan plassere ting i. Sannsynlighet er sjansen for at noe skal skje.

Les mer om førskolegruppe her: https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i1e0ea9ca-9985-4478-aaeb-351b7e1a30c9/0-plan_for_spraklig_bevissthet_som_grunnlag_for_lesing_og_skriving-forskolegruppe.pdf

2 ÅRSKLUBB				
August	September	Oktober	November	Desember
	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte
	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak
Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.
Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.
Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen	Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen	Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen	Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen	Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen
Kunst, kultur, kreativitet: Høst	Kunst, kultur, kreativitet: Høst	Kunst, kultur, kreativitet: Internasjonal måned	Kunst, kultur, kreativitet: Mørketid	Kunst, kultur, kreativitet: Jul

2 ÅRSKLUBB				
Januar	Februar	Mars	April	Mai/juni
Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser Rim og regler Lytte
Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, størst, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak
Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.
Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse. I rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.
Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen	Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen	Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen	Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen	Matematikk: Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere, kategorisere, puslespill, memory, bildelotto, dagsrytmen
Kunst, kultur, kreativitet: Vinter	Kunst, kultur, kreativitet: Vinter, Samefolkets dag	Kunst, kultur, kreativitet: Påske	Kunst, kultur, kreativitet: Vår	Kunst, kultur, kreativitet: 17. mai, vår og sommer

LILLEKLUBB (3 ÅRINGER)				
August	September	Oktober	November	Desember
Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser
Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster og stilling	Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster og stilling	Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster og stilling	Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster og stilling	Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster og stilling
Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper til passet alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper til passet alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper til passet alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper til passet alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper til passet alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.
Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.
Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.	Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.	Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.	Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.	Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.
Kunst, kultur og kreativitet: Høst	Kunst, kultur og kreativitet: Høst	Kunst, kultur og kreativitet: Internasjonal måned	Kunst, kultur og kreativitet: Mørketid	Kunst, kultur og kreativitet: Jul

LILLEKLUBB (3 ÅRINGENE)				
Januar	Februar	Mars	April	Mai/juni:
Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim og regler, stavelser
Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster, stilling.	Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster, stilling.	Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster, stilling.	Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster, stilling.	Grunnleggende begreper: Form, farge, antall, størrelse, plass, mønster, stilling.
Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.	Språk: Høytlesning fra skjønnlitterære bøker, lesegrupper tilpasset alder og modning. Benevning gjennom hele dagen.
Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.	Sosial kompetanse: Rutinesituasjoner og lek, tilpasset alder og modning.
Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.	Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.	Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.	Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.	Matematikk: Antall, telling, tallsymboler, tall, sortere, rydde, kategorisering, memory, puslespill, bildelotto, dagsrytmen.
Kunst, kultur og kreativitet: Vinter	Kunst, kultur og kreativitet: Vinter og samefolkets dag	Kunst, kultur og kreativitet: Vinteraktivitets dager	Kunst, kultur og kreativitet: Påske	Kunst, kultur og kreativitet: 17. mai, vår og sommer

STOREKLUBB (4 ÅRINGENE)				
August	September	Oktober	November	Desember
Klubb starter opp og vi bruker tid på å bli kjent	Lesetrappa: Fokus på å lytte. Lytte etter egen/ andres pust Lyder inne, lyder ute, leke gjemsel med lyd f.eks. en klokke	Lesetrappa: Lytte, rim/regler, stavelser og klappe stavelser	Lesetrappa: Lytte, rim/regler, stavelser og klappe stavelser. Fortellinger og eventyr	Lesetrappa: Lytte, rim/regler, stavelser og klappe stavelser
Grunnleggende begreper:	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse og plass. Benevne, observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse og plass. Benevne, observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse og plass. Benevne, observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse og plass. Benevne, observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.
Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing både med og uten konkrete.	Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing både med og uten konkrete.	Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing både med og uten konkrete.	Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing både med og uten konkrete.	Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing både med og uten konkrete.
Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»	Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»	Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»	Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»	Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»
Matematikk: Tallrekka 1-10. Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere og kategorisere.	Matematikk: Tallrekka 1-10. Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere og kategorisere.	Matematikk: Tallrekka 1-10. Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere og kategorisere.	Matematikk: Tallrekka 1-10. Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere og kategorisere.	Matematikk: Tallrekka 1-10. Tall, telling, antall, tallsymboler, rydde, sortere og kategorisere.

STOREKLUBB (4 ÅRINGENE)				
Januar	Februar	Mars	April	Mai/juni
Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser, rim og regler.	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser, rim og regler.	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser, rim og regler.	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser, rim og regler.	Lesetrappa: Stavelser, klappe stavelser, rim og regler. Første lyden i ord/navn.
Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak. Benevne observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak. Benevne, observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak. Benevne, observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak. Benevne, observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.	Grunnleggende begreper: Form, farge, størrelse, liten, stor, minst, plass, først, sist, på, over, under, foran, mellom, bak. Benevne, observere og undre seg sammen med barna. Bruk konkrete.
Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing med og uten konkrete	Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing med og uten konkrete	Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing med og uten konkrete	Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing med og uten konkrete	Språk/bokstaver: Hva heter bokstaven? Lytte til lyden Fange bokstaver Øve på å skrive bokstavene. Høytlesing fra skjønnlitterære bøker, tilpasset alder og modning. Høytlesing med og uten konkrete
Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»	Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»	Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»	Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»	Sosial kompetanse: Vennskap og gruppefølelse. Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Bruke «Du og jeg og vi to» og «Være sammen»
Matematikk: Tallrekka 1-10 Bruk tavla til å skrive tallet og antallet med symboler. Benevn retningene på stekene som skrives (loddrett, vannrett, skrå, bue). Enkle regnestykker.	Matematikk: Tallrekka 1-10 Bruk tavla til å skrive tallet og antallet med symboler. Benevn retningene på stekene som skrives (loddrett, vannrett, skrå, bue). Enkle regnestykker.	Matematikk: Tallrekka 1-10 Bruk tavla til å skrive tallet og antallet med symboler. Benevn retningene på stekene som skrives (loddrett, vannrett, skrå, bue). Enkle regnestykker.	Matematikk: Tallrekka 1-10 Bruk tavla til å skrive tallet og antallet med symboler. Benevn retningene på stekene som skrives (loddrett, vannrett, skrå, bue). Enkle regnestykker.	Matematikk: Tallrekka 1-10 Bruk tavla til å skrive tallet og antallet med symboler. Benevn retningene på stekene som skrives (loddrett, vannrett, skrå, bue). Enkle regnestykker.

Barnehagens verdigrunnlag

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid» (Kunnskapsdepartementet, 2017). Innholdet i barnehagehverdagen er basert på et helhetlig læringssyn hvor vi skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Dette er grunnlag for allsidig utvikling hos barna. Sosial kompetanse og språk er fokusområder i Elvetun barnehage og danner grunnlaget i alle aktiviteter gjennom hele dagen. Verdigrunnlaget vårt jobber vi med kontinuerlig, med fokus på hvordan vi vil ha det, hvordan vi samhandler med hverandre både barn, foreldre og ansatte.

Videre skal vi møte barnets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at alle barn får ta del i og medvirke i fellesskapet. Dette er verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Visjon for Elvetun barnehage

Alle barn i Elvetun barnehage skal oppleve **vennskap** og **glede** i hverdagen.

Hovedmål for Elvetun barnehage

Språk, tekst og kommunikasjon:

- Alle barn i Elvetun barnehage skal delta i et rikt og variert språkmiljø

Sosial kompetanse:

- Alle barn skal ha mulighet til å utvikle seg til et selvstendig individ som enkeltperson og i større sosiale grupper.
- Alle barn skal få mulighet til å bli den beste utgaven av seg selv.

Lek:

- Barna skal utvikle lekekompetanse, og oppøve egenledelse.

Barn og barndom

Barnehagen er først og fremst viktig for barna som går i barnehagen, men den er også en samfunnsnyttig institusjon. En barnehage som er kvalitativ god, bidrar til en god barndom for barna. I rammeplan for barnehagen står det at barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Videre sier rammeplanen at barnehagen skal bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Dette betyr at personalet skal møte barna med kjærlighet, respekt og gi barnet anerkjennelse for den det er, og det barnet er opptatt av.

For at vi best mulig skal kunne ivareta barndommens egenverdi må vi se barnet slik barnet er her og nå, og når det er seg selv. Ved å anerkjenne at barndommen har egenverdi, har man også en forståelse for at alle barn er kompetente. Å anerkjenner barnet, vil styrke barnets selvfølelse og mentale helse, og kan virke forebyggende i forhold til mobbeproblematikk senere i livet. Hverdagen handler om at vi i barnehagen har tålmodighet, er fysisk og psykisk til stede, og har tid til hvert enkelt barn og dets behov. Personalet skal være med på å skape barnehagen til en plass barna har lyst å være, hvor de føler seg trygge, og har mulighet til undring og opplevelser.

Demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd

Alle barna i barnehagen er en del av fellesskapet som betyr at barna skal bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i lek og tilrettelagte aktiviteter. Deltagelse fra barnet må skje ut fra barnets alder og forutsetninger. De er på denne måten med på å fremme demokrati, og barna får mulighet til å ytre seg, bli hørt og delta i fellesskapet.

Leken byr på mange ulike opplevelser for barna, opplevelser som motstand, initiativ fra andre, forstyrrelser og avbrytelser. Disse avbruddene har betydning for barnas muligheter til å oppdage seg selv og andre som en del av et demokrati. Avbruddene kan by på frustrasjoner, krangling og gråt, som alle er eksempler på levende demokrati.

Alle i barnehagen, både barn og voksne, skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Elvetun barnehage skal til enhver tid benytte de ressurser som finnes i personalgruppen og blant barn og foreldre. Dette vil by på varierte erfaringer og opplevelser. Vi skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller.

Alle barn i barnehagen skal behandles likt, og de skal få like muligheter til å bli selvstendige og trygge på seg selv. Når barna får omsorg og kjærlighet blir de trygge på seg selv og på personalet. Barna får en følelse av anerkjennelse, og anerkjennelse er en relasjon som er basert på likeverdet (Bae, 1996). Likeverd handler om at alle mennesker har like stor verdi.

Elvetun barnehage består av mennesker fra mange ulike familier og kulturer. Vi har derfor stort fokus på at alle mennesker skal behandles med like stor verdi, uavhengig av etnisitet, kjønn, funksjonsnivå eller religion.

Bærekraftig utvikling

I barnehagelovens formålsparagraf heter det at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barn som får gode naturopplevelser og blir kjent med naturens mangfold har gode forutsetninger for dannelse av et miljøbevisst menneske.

Naturopplevelser barna får i barnehagen kan ses på som av stor betydning for barnas holdninger til naturen senere i livet. Personalet i barnehagen skal være med på å bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden (Bærekraftig utvikling, <https://www.xn--forskerfr-t8a.no/tema/vis.html?tid=2180479>).

Barnehagen prøver blant annet å redusere papirbruk ved å benytte MyKid i kommunikasjon med foreldrene.

Barns trivsel – voksnes ansvar

Relasjoner både mellom barn og mellom barn og personal skal være preget av omsorgsfulle relasjoner, dette er selve grunnlaget for et godt psykososialt barnehagemiljø. Personalet må arbeide kontinuerlig med egne omsorgsevner, samt verdsette barnas omsorgshandlinger. I hverdagen skal det legges til rette for at barna skal kunne etablere vennskap og kjenne at de er en del av fellesskapet.

Livsmestring og helse

Begrepet livsmestring og helse kom inn for første gang i Rammeplanen i 2017 og er blitt en del av barnehagens verdigrunnlag. Begrepet knyttes tett opp til barns fysiske og psykiske helse i tråd med de samfunnspolitiske målene. Livsmestring skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd samt forebygge krenkelser og mobbing. Livsmestring handler også om å forebygge og oppdage barn som er utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.

Glede og positive opplevelser bidrar til å hindre psykiske vansker hos barn. Alle barn trenger gode relasjoner og hjelp til å takle følelser. I arbeid med barns livsmestring er det viktig å fremme psykisk helse og forebygge psykiske vansker og lidelser. Erfaringer som er positive sammen med nærværende voksne og andre barn fremmer trivsel og livsglede her og nå, og bidrar samtidig til robusthet og motstandskraft som gjør barna i bedre stand til å tåle livets opp- og nedturer (Drugli og Lekhal, 2019).

Gode relasjoner er med på å fremme barns psykiske helse og livsmestring, og handler om å dele noe følelsesmessig sammen med andre barn og voksne. Sensitivitet, anerkjennelse og gjensidighet er sentralt for utvikling av gode relasjoner. Dette innebærer at personalet i Elvetun barnehage er der barna er for å kunne fange opp barnets uttrykk, signaler og behov, samt gi barna tilpassede reaksjoner. Barn som har det bra og trives i barnehagen, vil vise mye positive følelser som for eksempel glede, interesse og lykke. Positive følelser har nær sammenheng med både psykisk og fysisk helse, samt fravær av negative følelser. En barndom med positive følelser bidrar til trivsel og velvære, og til bedre mestring av senere utfordringer.

Krenkelse

Krenkelse kan være et samlebegrep for ord eller handlinger der en persons verdighet eller integritet blir krenket. Krenkelser forekommer dessverre også i barnehagen. Alle som oppholder seg regelmessig i barnehagen har plikt til å gripe inn når et barn utsettes for krenkelser. Krenkelser er et overordnet begrep som inneholder både mobbing, utestenging, trakassering, diskriminering og vold (Utdanningsdirektoratet, 2017). På en annen måte kan

dette sies at det er negative ord eller handlinger som gjør at barn føler seg ekskludert fra fellesskapet. Det er nulltoleranse mot krenkelse i barnehagen som i praksis betyr at vi ikke kan bagatellisere krenkelser.

Barn som utsettes for krenkelser har behov for støtte og trøst av ansatte i barnehagen. Barna som er involvert i krenkelsen må også få god oppfølging og veiledning. Reaksjoner som ikke skal forekomme fra ansatte er «såpass må du tåle», «det er ikke noe å gråte for» eller «det er bare å bli venner igjen». Barnehagen skal jobbe forebyggende for å unngå at barn opplever krenkelser. Å jobbe forebyggende handler om personalets relasjonskompetanse hvor de ansatte er varme og tydelige omsorgspersoner, at det jobbes med tilhørighet og fellesskap, det etableres gode lekemiljøer og tid til lek, vennskap, at ansatte fremmer språk og kommunikasjon for å fremme barns trivsel og inkludering av foreldre (Læringsmiljøsenderet, 2021).

Mobbing

Mobbing forekommer i barnehagen og foregår på ulike måter, som for eksempel at barn plages eller stenges ute fra leken både med og uten voksne tilstede. For å forebygge mobbing er en viktig forutsetning at barn etablerer vennskap. For at barn skal kunne oppleve vennskap er vår tilstedeværelse og engasjement i leken viktig. Personalets tilstedeværelse er også avgjørende for at barn blir inkludert i leken, og er avgjørende for barnets trivsel i barnehagen.

Mobbing kan være vanskelig for oss å oppdage fordi det foregår ofte utenfor vår rekkevidde. Voksne som er tett på og observerer barnas lek og samvær er en nødvendighet for å oppdage mobbing og krenkelser. Vi må være aktive, varme og engasjerte, og være nær nok til å kunne se og høre hva som skjer mellom barna. Når det oppdages mobbing må vi være tydelige, si ifra om at dette ikke aksepteres og det må settes inn tiltak. Barnet som utsettes for mobbing må få hjelp der og da.

Elvetun Barnehage skal bidra til barnets trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverdi, samt forebygging av krenkelser og mobbing.

https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i2611dd69-2a7c-46b0-9518-818beb54f98a/0-handlingsplan_mot_mobbing_i_hammerfestbarnehagen.pdf

Ansvar og roller

I rammeplanen er rollene til eier, daglig leder og pedagogisk leder spesifisert. Hammerfest kommune har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med lover og regler. Hele barnehagen er ansvarlig for barna, sikkerhet og materiell. Alle ansatte i barnehagen skal være lojal til beslutninger som lederteamet beslutter. Lederteamet består av virksomhetsleder/styrer og pedagogiske ledere i barnehagen.

Virksomhetsleder/styrer

Virksomhetsleder/styrer har det daglige ansvaret i Elvetun barnehage. Styrer har det overordnede ansvaret for det pedagogiske, personalmessige og det administrative arbeidet. Videre skal styrer sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven, rammeplanen og sørge for at hele personalet utvikler en felles forståelse for dette. Styrer skal videre lede og følge opp arbeidet med planlegging, dokumentasjon, vurdering og utviklingsarbeid.

Pedagogisk leder

Pedagogisk leder skal iverksette og lede pedagogisk arbeid på avdelingen. Videre skal pedagogisk leder veilede samt sørge for at barnehageloven og rammeplanen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet. Pedagogen skal lede arbeidet med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utviklingsarbeid. Pedagogisk leder skal samarbeide med relevante institusjoner som PPT, skole, helsestasjon og barnevernet.

Pedagogisk leder er en del av lederteamet i barnehagen, og dermed ansvarlig for at barnehagen blir drevet etter de bestemmelsene som lederteamet har besluttet. Ved styrers fravær er det lederteamet som skal ta og utøve ansvar for den daglige driften. Assisterende styrer har i tillegg til ansvar også myndighet til å foreta avgjørelser som krever ressurser.

Barnehagelærere/fagarbeidere/assistenter

Skal bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen.

Barnehagelærere/fagarbeidere/assistenter skal være aktiv med i refleksjoner rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg faglig og være tydelige rollemodeller. De skal ivareta relasjoner mellom barn i gruppen, mellom barn og mellom personalet og foreldrene.

Servicemedarbeider/kokk

I Elvetun barnehage har vi ansatt en servicemedarbeider som er utdannet kokk. Kokken sørger for at barna får et varmt måltid i uken. Barna skal lære seg og smake på forskjellig mat og får gode matopplevelser. Det serveres frokost, mellommåltid, lunsj og fruktmåltid hver dag i barnehagen. Kokken ivaretar matkulturen på en best mulig måte, og prøver til en viss grad å følge årstidene og det som hører naturlig sammen med disse. Elvetun barnehage følger retningslinjene for mat og måltider som ble utgitt av Helsedirektoratet i 2011, «Bra mat i barnehagen». Kokken presenterer barna for sunn og næringsrik mat, som inneholder minst mulig sukker og mest mulig naturlige råvarer. Varme måltider lages fra bunnen av og har elementer av frukt og/eller grønnsaker i seg. Hver uke baker kokken hjemmembakt grovt brød, og hun lager havregrøt en gang i uken. Barn med intoleranser, allergier eller av andre grunner ikke kan spise den maten som serveres, får servert spesielt tilpasset mat.

Barnehagens formål og innhold

Omsorg

Omsorg handler om å bry seg om andre, ta vare på, bekymre seg eller sørge for en annen person. For barns trygghet og trivsel er omsorg grunnleggende. I Elvetun barnehage skal vi sørge for at alle barn blir sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de trenger. Omsorg kan noen ganger være krevende og gjør at vi ikke kan være likegyldige eller distansert. Vi må være nær, tilstede og dedikert i jobben for å kunne skape trygghet og trivsel hos barna.

Læring og danning gjennom lek

Omsorg, lek og læring må ses i en sammenheng med hverandre. Barna lærer når de leker, og leker når de lærer. Samtidig som barna tilegner seg ulike sosiale ferdigheter i lek med barn og voksne. Barnehagehverdagen består av mange uformelle og formelle situasjoner, situasjonene er begge like viktige for barnas danning og utvikling. Leken kjennetegnes av glede og kreativitet, og er den viktigste aktiviteten for barna, de leker fordi det er gøy. I leken erfarer barna noe av det viktigste i livet, nemlig å omgås andre mennesker og gjennom leken oppstår det vennskap. Småbarnsalderen er en intensiv læringsperiode, hvor de fleste barna er nysgjerrige, kreative, vitebegjærlig og lærelysten av natur.

Leken

Leken er en viktig del av barnas liv. I leken utvikler barna sosiale og fysiske ferdigheter og barna opparbeider seg mestringsfølelse og selvtillit. Barna leker fordi leken er nødvendig for å vokse og utvikle seg. Leken er også en av de viktigste arenaene for barns læring, og

grunnlag for vennskap med andre barn. Vennskap som etableres gjennom lek, er viktig for at barna skal trives i barnehagen, og er med på å forhindre mobbing. Leken er med på å stimulere mange utviklingsområder hos barn, både språklig, sosialt og motorisk. Leken utvikler også kreativiteten og evnen til å løse problemer, og hvordan barna skal forholde seg til andre barn. Når barna leker med andre får de trening i å forhandle, samt finne gode løsninger for alle. Barna må lytte til hverandre og ta hensyn. Det som kjennetegner leken, er at den er frivillig og er indre motivert. Barna kan ikke kommanderes til å leke, men kan gjerne få hjelp til å komme i gang med leken fra andre barn eller voksne. Barnets lek endres etter hvert som barnet blir eldre, og har gjerne ulike uttrykk, som konstruksjonslek, rollelek eller øvelseslek.

Leken er bærer av barnekulturen. Tiden barnet lever i og hvordan samfunnet rundt barnet er, finner man spor etter i leken hos barna. Leken gjenspeiler barnets oppvekstmiljø. Tradisjoner overføres fra voksne til barn, eller fra eldre til yngre barn (Lekens betydning, 2015).

Vennskap og sosial kompetanse

Sosialt samspill i barnehagen er en viktig del av barns hverdag. Barna er sammen i ulike aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. For å kunne inngå i komplekse leker og samspille godt med hverandre, er det viktig at hvert enkelt barn har god sosial kompetanse. Et sosialt kompetent barn er trygg nok til å ytre sine egne meninger og sine ønsker, samtidig som det klarer å leve seg inn i andres ønsker og tanker. Enkelte gnager må barnet klarer å holde tilbake egne impulser og ønsker for å kunne bidra til harmoni og samspill i gruppa.

De fem viktigste ferdighetene barn må mestre for å vise sosial kompetanse er: samarbeid, selvheldelse, selvkontroll, empati og å vise ansvarlighet. Det er balansen mellom disse fem ferdighetene som utgjør sosial kompetanse.

Det er alltid personalet som har det overordnede ansvaret for trygghet og trivsel blant barna, og hvert enkelt barn skal støttes og møtes på en god måte av voksne. Sosial kompetanse hos det enkelte barn er viktig for å skape gode læringsmiljø både i barnehage og skole. Vi skal være gode rollemodeller og veilede barna i daglige rutiner og i leken. Les mer om sosial kompetanse her: [https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i46a9e9e3-1d2a-4eb6-b61e-3c0b4976f490/0-sosial kompetanse og leringsmiljo i barnehage og skole.pdf](https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i46a9e9e3-1d2a-4eb6-b61e-3c0b4976f490/0-sosial_kompetanse_og_leringsmiljo_i_barnehage_og_skole.pdf)

«Være sammen»

Elvetun barnehage samarbeider med de andre barnehagene i Hammerfest kommune om prosjektet «være sammen». Hovedmålet med «være sammen» er å implementere den autoritative voksenrollen i barnehagen og få til et godt samarbeid mellom den autoritative voksne og det medvirkende barnet. Det er utviklet et omfattende støttemateriell for kompetanseløft for alle barnehageansatte. For mer informasjon les ressursheftene til «Være sammen».

Språk og kommunikasjon

Vi benytter språket gjennom hele dagen, for å kunne sette ord på opplevelser og følelser, for å kunne forstå historier og fortellinger og for å kunne delta i lek og samspille med andre. De fleste situasjoner i løpet av en dag i barnehagen og samfunnet for øvrig, er vi avhengig av språket. Mange barn som har utfordringer med språket fungerer ofte dårlig sosialt fordi språkvanskene gjør det vanskelig for dem å uttrykke seg verbalt i sosiale sammenhenger. Barna skal få god språkstimulering gjennom hele dagen i Elvetun barnehagen, og de skal også kunne delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og språkutvikling.

Personalet i Elvetun barnehagen skal være bevisst, støtte, anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk samt barnets språkutvikling. Vi skal støtte flerspråklige barn og sørge for at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen. Samtidig skal personalet aktivt fremme og utvikle barnas norskspråklige kompetanse. Samtaler mellom barn og voksne i barnehagen føres i all hovedsak av den voksne. Barnet får ofte lukkede spørsmål, som krever ja/nei svar, eller kontrollerende spørsmål som for eksempel «hvilken farge har kjolen til jenta?». Personalet stiller åpne spørsmål med spørreord som hva, hvordan og hvorfor, vil inkludere barnet, oppmuntre og støtte barnet i sin språklige deltakelse. Åpne spørsmål gir barnet i større grad mulighet til å fortelle, beskrive og argumentere for egne opplevelser, meninger og tanker.

Det skjer mye god språkutvikling i hverdagssamtalen. Hverdagssamtalen er viktig for å kunne skape fellesskap med andre, både for å dele tanker og opplevelser, og for å utvikle språket. I samtalen med andre barn og voksne, får barnet bruke språket samtidig som det vil få erfaringer med den sosiale siden ved det. Barna vil i tillegg høre og lære betydningen av nye ord. Barnet øver seg og blir oppmerksom på språkets form. Les mer om språk og kommunikasjon her: [https://hammerfest.kommune.no/f/p1/ie4125b78-e2bb-4dcd-aaa8-f94309a87b95/0-plan for sprak og kommunikasjon 0-7 ar.pdf](https://hammerfest.kommune.no/f/p1/ie4125b78-e2bb-4dcd-aaa8-f94309a87b95/0-plan%20for%20sprak%20og%20kommunikasjon%200-7%20ar.pdf)

Samisk kultur og tradisjon

Samiske barn som går i barnehagen skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, kunnskap og kultur uavhengig av hvor i landet de bor. Personalet i barnehagen skal ha kjennskap til, og kunne tilrettelegge for at den samiske kulturen blir en del av barnehagens innhold. Videre skal ansatte kunne legge til rette for at alle barn får møte samisk språk, kultur og tradisjon. Elvetun barnehagen skal knytte det samiske perspektivet til merkedager i hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner.

I rammeplan for barnehagen står det at barnehagen skal synliggjøre samisk kultur og bidra til at barn utvikler respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet. Samisk språk skal høres i barnehagehverdagen. Det er da fint å øve på for eksempel å si «hei» og «ha det» på samisk. I Elvetun barnehage har vi spesielt fokus på samisk kultur og tradisjoner i januar/februar, da har vi en måned med samisk tema. På slutten av perioden markerer vi Samefolkets dag som er 6. februar. Vi inviterer foreldre og barn til å starte dagen med «frokost» ute for å markere dagen. Vi tenner bål, og serverer boller/rundstykker, varm saft, kakao og kaffe. Vi har mange ulike aktiviteter i løpet av dagen, som for eksempel lassokasting på reinhorn, ake på reinskinn, male isblokker med fargene i det samiske flagget,

spiller samisk musikk, både joik og annen populærmusikk. Senere på dagen får barna Bidos eller finnebiff til lunsj. For flere ideer til jobbing med samisk kultur finnes det mange tips her: <https://kunstkultursenteret.no/wp-content/uploads/2019/01/Inspirasjonshefte-samisk.pdf>

Naturopplevelser og fysisk aktivitet

I Hammerfest er det «mye» vær og vind, noe som til tider kan skape utfordringer i barnehagehverdagen. Vi ønsker at barna i Elvetun barnehage skal lære seg å nyte naturen og omgivelsene uansett værtype. Vi er ute to ganger daglig, året rundt.

Barn som blir tatt med på tur ut i naturen fortsetter med friluftsliv også i voksen alder, viser forskning. Derfor benytter vi oss av turer i nærområdet til barnehagen. På turer i naturen benytter vi oss av friluftsliv og læring i naturen. Lek, ferdsel og opphold i naturen har stor verdi for barnas utvikling. Effekten av friluftsliv sammen med andre barn er blant annet opplevelse av tilhørighet og personlig identitet, bedret konsentrasjonsevne og positiv effekter på sosial samhandling og utvikling av følelser og fantasi. Naturen stimulerer til ulike fysiske aktiviteter og lek, noe som bidrar til positivt utvikling av motoriske ferdigheter.

Barnehageloven sier at barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser. Betydningen av friluftsliv og kontakt med naturen er også understreket i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Turene trenger ikke være lange for å få store opplevelser, små turer gir også store opplevelser.

En naturlig inngangsport til friluftsliv for barna er lek, både spennende og rolig lek i naturen. Klatre i trær, leke gjemsel, utforske småkryp, kaste stein i vann, plukke blåbær, grave, bygge

og utforske omgivelsene. Sanseerfaringer, risikolek, nysgjerrighet og stadig nye oppdagelser står sentralt for barna. Naturen er også en arena for å arbeide med alle rammeplanens fagområder. Jobbing med språk er et eksempel. Når barn opplever og utforsker, alene eller sammen med en bevisst voksen, dukker det alltid opp noe å samtale om. Det er begreper som skal læres og forstås og sammenhenger man kan samtale om. Sammenligne størrelser, former og vekt kombinerer arbeid med både språk, matematisk forståelse og naturfaglig kunnskap. Les mer om kosthold og fysisk aktivitet her:

https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i89424416-37ca-4053-962b-c5878396c203/0-plan_for_kosthold_og_fysisk_aktivitet_i_barnehager_og_skole.pdf

Barns medvirkning

Barna har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet jfr.

Barnehageloven §1 og §3. Alle barna har rett til å medvirke i hvordan egen barnehagehverdag skal være, og de skal erfare at de har innflytelse på det som skjer ved at de blir sett og hørt. Dette i flg. FN's Barnekonvensjon. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet, og deres synspunkter skal vektlegges i samsvar med alder og modenhet.

Dette vil si at barna ikke skal overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta, men tilpasses individuelle forutsetninger og behov. I samarbeid med de foresatte skal Elvetun barnehage ivareta medvirkningen, alltid med barnas beste som mål. Barna har ulike uttrykksformer, og vi må observere og følge opp ulike uttrykk og behov, uansett alder og måter å uttrykke seg på.

Å la barna medvirke betyr ikke at det er barna som skal bestemme eller gjøre som de vil. Barns medvirkning og retten til dette i hverdagen henvises til i både barnehagelov, grunnlov og FN's barnekonvensjon, det betyr at barnehagen skal legge til rette for, og oppmuntre til, at barna kan få gi uttrykk for sitt syn.

I Elvetun barnehage lar vi barna få medvirke ved at:

- Vi ser barna som medmennesker, som vi møter med respekt og tar på alvor i ulike situasjoner i barnehagen.
- Vi lar barna ha medbestemmelse på hvilke aktiviteter de vil være med på, og hvilke aktiviteter og lek de skal ha tilgjengelig i barnehagen.
- Lar enkeltbarns innspill, og barnegruppen i lag, være med på å bestemme hvilke tema vi skal ha på de ulike avdelingene.
- Vi har dagens barn som bl.a. får bestemme bøker og sanger i samling, og som får delta i de daglige gjøremålene hvis de ønsker det. De lærer her om å ta egne valg, og se valgene gjennomført.
- Vi har fokus på å være støttende voksne, som legger til rette for at barna selv skal lære seg å ta egne valg, og se konsekvensene av disse.
- Vi skaper mestringsfølelse hos barna ved at de får delta i dagligdagse ting, og vi legger til rette for selvstendighet ut fra alder og individuelle forutsetninger og behov.
- Vi tar barnas innspill på alvor ved at vi undrer oss i lag med dem, og reflekterer rundt etiske valg og dilemmaer som oppstår i hverdagen.
- Vi filosoferer rundt ulike tema sammen med barna.

Måten vi gjør dette på, og legger til rette for barns deltagelse og medvirkning, er bevisste voksne som har fokus på relasjonene og kommunikasjon mellom barna og de voksne. Det dagligdagse samspillet i barnehagen bygger på et støttende og lydhørt miljø, der barna blir lyttet til og observert, for så å kunne legge til rette for deltagelse.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Samarbeidsutvalg

Foreldrene har et formelt samarbeidsorgan som heter Samarbeidsutvalget (SU). Representantene velges på foreldremøte om høsten. I samarbeidsutvalget møtes foreldre, ansatte og styrer for å diskutere saker som påvirker barnas hverdag. Her settes standarden for samspillet mellom hjem og barnehage. Samarbeidsutvalget består av to foreldrerepresentanter og to representanter for personalet. Leder for SU er alltid en forelder, styrer sitter som sekretær og koordinator. Foreldrene har ansvar for å melde saker som skal drøftes i SU, ting som kan drøftes er årsplanen, planleggingsdagene og eventuelle ønsker for tema til foreldremøte.

Et godt samarbeid er viktig for at barn skal trives, lære og utvikle seg – alene og sammen med andre. Det har mye å si for den pedagogiske kvaliteten i Elvetun barnehage. Det er av stor betydning at foresatte er trygge på at barna deres har det bra i Elvetun barnehage og at foreldrene har tillit til personalet.

Vi ønsker å oppnå et godt samarbeid gjennom:

- Daglig kontakt ved levering og henting
- Foreldresamtale en gang pr. år. Det kan avholdes flere om barnehagen eller foreldrene ønsker det.
- Foreldremøte på høsten.
- Sosiale sammenkomster i barnehagen.
- Annet hvert år deltar vi på Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse.

MyKid

Vi bruker hjemmesiden www.mykid.no Dette er en portal som skal hjelpe på kommunikasjonen mellom barnehage og hjem.

Vi bruker MyKid som informasjonskanal, det kan være ting som eventuelle allergier, som daglige beskjer, månedsbrev og månedsplaner for avdelingen, felles beskjer, informasjon om barnehagens SU og kontaktmuligheter for ansatte og foresatte.

Samarbeid med ulike instanser

En god drift og et godt pedagogisk arbeid avhenger av samarbeid mellom andre instanser.

- På tvers av barnehagene i Hammerfest kommune
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Helsestasjonen
- Barnevernet
- Grunnskolen

Barnehagen har også en del styringsdokument

- Barnehageloven
- Rammeplan for barnehage
- Kommuneplanen
- Tidlig innsatsplaner (hammerfestbarnehagen)
- Årsplan for Elvetun barnehage

Overganger

Hjem – barnehage

Overganger hjem – barnehage handler om perioden fra barnet starter i barnehagen og den tiden det tar før barnet er blitt trygg i barnehagen. Barnet skal bli trygg på nye voksne, kjent med rommene, rutineene og de andre barna. Vi kaller denne tiden for tilvenningstiden/tilvenningsperioden. Tilvenningsperioden varer fra barnet klarer å slippe mamma og pappa helt til det skjønner og kjenner til det meste av barnehagehverdagen. Lengden på perioden varierer fra barn til barn, men vi regner med at perioden kan ta ca. 2 måneder.

Elvetun barnehage jobber aktivt for å sikre trygge og gode overganger for alle barn. Overgangen fra hjem til barnehage vil derfor skje i samarbeid med foreldrene og det legges til rette for at både barn og foreldre får en trygg og god start i barnehagen.

Det er mulighet for nye barn og foresatte å komme på besøk til Elvetun barnehage før oppstart i barnehage. På denne måten kan barnet møte barn og voksne på avdelingen og bli kjent med lokalene.

Overgang innad i barnehagen

Det året barnet fyller 3 år flyttes barna over til storbarnsavdeling. Hovedregelen er at barna flytter over ved oppstart av nytt barnehageår i august, men noen ganger ser vi at barnet er klar for nye utfordringer og kan da flyttes over til stor avdeling. Pedagogiske ledere på de aktuelle avdelingene avtaler en overgangsplan, slik at barnet får en lang og god tilvenning. Det avtales besøkstid for barnet på barnets nye avdeling. Barnet går på besøk sammen med en voksen fra egen avdeling for å bli kjent med andre barn, voksne og rommene på sin nye avdeling. Besøkene gjør at tilvenningen blir lettere for barnet og barnet vet mer hva som skal skje. Barnet som skal flytte avdeling er med å flytte klær, sko osv. sammen med voksne på sin «nye» avdeling. Pedagogisk leder på småbarnsavdelingen snakker med foreldrene om overgangen.

Overgang mellom barnehage til annen barnehage

Ved overgang til ny barnehage fylles det ut et overføringsskjema, som foreldrene samtykker til, dette sendes til den nye barnehagen. TRAS/Alle med-skjema kan også sendes til den nye barnehagen, da med samtykke fra foreldrene. Ved behov gjennomføres det overføringsmøte mellom den gamle og nye barnehagen.

Nye barn inviteres til barnehagen på besøk sammen med foreldre før oppstart. Dette fordi barnet og foreldre skal bli kjent med den nye barnehagen, og skape de beste forutsetninger for oppstart i ny barnehage. Les mer i tidlig innsatsplan for overganger:

https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i5ffe7dad-c425-49dc-9723-a2e54ced2c6b/plan_for_overganger_2019_version_13_02_2019.pdf

Overgang fra barnehage til skole

Overgang fra barnehage til skole skal sikre at barna får en trygg og god skolestart som er til barnets beste. Videre skal overgangen sikre helhet og sammenheng mellom Elvetun barnehage og den respektive skolen. Overføring av informasjon skal skje i samarbeid med og etter tillatelse fra foreldre. Elvetun barnehage og skolen skal i samarbeid legge til rette for en god overgang fra barnehagen til første årstrinn og eventuelt SFO. Det bør legges til rette for at barn kan ta avskjed med Elvetun barnehage på en god måte, slik at barna gleder seg til å begynne på skolen og oppleve en sammenheng mellom barnehage og skole.

Siste året i barnehagen skal det gjennomføres førskolegrupper for skolestarterne som et skoleforberedende tiltak. Vi er i gymsalen på Baksalen skole en gang i uken, som er et annet skoleforberedende tiltak. Videre samarbeider vi med førskolegruppene i Tyven og Nissenskogen barnehage, vi møtes på gym og har noen felles aktiviteter i løpet av vårhalvåret.

En god sammenheng mellom barnehage og skole handler om å legge til rette for et helhetlig opplæringsløp som ivaretar barnas behov. Rammeplanen og Læreplan for grunnskolen legger vekt på begrepet «livslang læring». Med livslang læring menes den opplæringen og tilegnelse av kunnskaper som mennesker opplever hele livet. Begge plansystemene understreker at det skal være et tett og aktivt samarbeid mellom barnehage og skole til det beste for barnet.

Les mer om overganger i tidlig innsatsplan:

https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i5ffe7dad-c425-49dc-9723-a2e54ced2c6b/plan_for_overganger_2019_version_13_02_2019.pdf

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Sentralt i jobben med pedagogisk arbeid står planlegging, gjennomføring, dokumentasjon og vurdering. Det er viktig at både barn og foreldre blir tatt med på samarbeid om dette arbeidet. Ved hjelp av disse prosessene utviklers også barnehagen som en lærende organisasjon.

Å være en lærende organisasjon betyr at alle skal være med. Alle i personalgruppa skal være med å reflektere over det pedagogiske arbeidet som gjennomføres i barnehagen. Alle voksne i barnehagen er rollemodeller overfor andre ansatte og for barna. Ansatte skal ha mulighet til å tenke gjennom de etiske problemstillingene som arbeidet i barnehagen ofte består av. I en lærende organisasjon skal kunnskapen som hver enkelt innehar deles. Personalet i Elvetun barnehage må reflektere over det arbeidet som gjøres, og dette skal dokumenteres og stadig vurderes i henhold til det som det er blitt enighet om. Ved å gjøre dette kan vi kontinuerlig bli bedre som barnehageorganisasjon. Det er av stor viktighet at vi tenker over og diskuterer hvordan det arbeides med lek, læring, omsorg og danning. Lek, læring, omsorg og danning kalles for kjerneprosessene i barnehagen.

Refleksjon og diskusjon av pedagogisk arbeid er viktig fordi det sjelden består av enkle løsninger. Det består av å utvikle et godt faglig skjøn, som må diskuteres i personalgruppa. På denne måten kan større enighet om en felles praksis videreføres inn i det pedagogisk arbeidet. Barna vil da få et tilbud som er i tråd med loven, rammeplanen og lokale planer.

Planlegging

Planlegging gir oss mulighet til å jobbe målbevisst og planmessig, og på den måten vil arbeidet kvalitetssikres. På ulike møter i løpet av barnehageåret legges føringer for barnehagens pedagogiske arbeid. Elvetun barnehagen har 5 planleggingsdager i løpet av barnehageåret hvor hele personalgruppen deltar. Planleggingsdagene kan enkelte dager være opplæringsdager hvor alle ansatte i kommunale barnehager deltar. I Elvetun barnehage gjennomføres det personalmøter på kveldstid, disse gjennomføres 1 gang i måneden totalt 8 møter i løpet av barnehageåret. Lederteamet, pedagogiske ledere og styrer, har møter annen hver uke, hvor det i all hovedsak diskuteres saker som har betydning for utvikling av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. En gang i uken har avdelingene avdelingsmøter hvor det planlegges, dokumenteres og vurderes i henhold til barnehageloven, rammeplanen og lokale tidlige innsats planer.

Dokumentasjon og vurdering

Det utarbeides månedsplaner for hver avdeling som gir informasjon til foreldrene om planlagte aktiviteter i løpet av måneden. Månedspan legges ut på MyKid i kalenderen.

Avdelingene utarbeider en grovplan for hele året, som benyttes i videre detaljplanlegging av månedene. Dette gjøres for å kunne kvalitetssikre det pedagogiske arbeidet i tråd med barnehageloven, rammeplanen og lokale tidlige innsats planer. Det skal gå en rød tråd fra loven, via rammeplanen, til pedagogisk praksis, slik at barna får et tilbud som er i tråd med loven og rammeplanens intensjoner.

Det gis tilbud om foreldresamtaler ved oppstart i Elvetun barnehage og i april/mai. Ved behov er det mulighet for flere samtaler. Både foreldre og personalet i barnehagen kan be om foreldresamtale.

Det gjennomføres brukerundersøkelser i løpet av barnehageåret. Disse brukes for å utarbeide tiltak slik at barnehagen skal kunne bli enda bedre som barnehageorganisasjon.

Dokumentere

Dokumentasjon skal være undersøkende og være med på å utvide forståelsen av det pedagogiske arbeidet. Ved å dokumentere gjør vi arbeidet vårt synlig for andre. Personalet benytter ulike måter når det pedagogiske arbeidet skal dokumenteres, gjennom f.eks. foto, video, tegninger og praksisfortellinger. Dokumentasjon gjøres når personalet og barn reflekterer og snakker/diskuterer om det som har hendt. På denne måten kan praksisen endres slik at det blir god kvalitet og progresjon i arbeidet i barnehagen. Denne arbeidsmåten synliggjør hvordan vi tolker og realiserer barnehageloven og rammeplanen. Pedagogisk dokumentasjon består av ulike arbeidsmåter som observasjon, dokumentasjon, dele, tolke, refleksjon og gjøre valg. Disse ulike delene åpner for en undersøkende og eksperimenterende holdning i arbeidet med barn.

Refleksjon

Det pedagogiske arbeidet krever at personalet stiller seg kritiske spørsmål og reflekterer rundt det som skjer i det praktiske rommet. Arbeidet i Elvetun barnehage skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og dannelse i tråd med rammeplanen. Verdier, holdninger og praksisen til personalet, og det fysiske miljøet i barnehagen skal være emne for refleksjon. Refleksjon gjør det mulig å granske, utfordre og vurdere hvilket syn på barn og barndom, omsorg og lek, læring og dannelse som kommer til uttrykk i barnehagen/avdelingene.

Vurdering

Ifølge rammeplanen skal alt arbeidet i barnehagen vurderes, men barnehagelæreren må kunne prioritere. Nyere forskning viser at systematisering av vurderingsarbeidet, hvor barnehagelærere jobber sammen, bidrar til at flere barn blir sett. Vurderingsarbeid er å kunne se alle barn og kunne møte dem med en pedagogikk som er tilpasset hvert enkelt barn. Personalet må drøfte med hverandre ulike sider ved barns trivsel og utvikling, for på denne måten sikrer personalet at alle barn blir observert og vurdert. Bevissthet om egen praksis og endringsarbeid for å forbedre praksisen i barnehagen, er også en del av vurderingsarbeidet. Vurderingsarbeid handler mer om holdninger og verdier enn spesifikke metoder. Det er viktig at også barnas stemmer gis rom i vurderingsarbeidet.

Praksis

Et av målene med pedagogiske arbeidet i barnehagen er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og legge til rette for læring og dannelse. Dette gjøres ved å planlegge og dokumentere det pedagogiske arbeidet. Videre skal pedagogisk arbeid bidra til å kvalifisere barna til å delta, handle og mestre utfordringer i livet. Det pedagogiske arbeidet skal bidra til sosialisering, bidra til at barnet opplever frihet i det å være et menneske og aktør i eget liv, som kan ta egne valg og handle ansvarlig i samfunnet. Personal og barn gjør ting sammen som tilpasses barnets alder og utviklingsnivå. Planer som er planlagt må kanskje forandres slik at det blir til det beste for barna. Praksis handler også om å være fleksibel, se gode løsninger og ta kloke valg i forhold til hva som er ønskelig for situasjonen. I praktisk arbeid sammen med barna forutsetter det at vi er fintfølende og sensitive i møte med barna og ulike situasjoner som oppstår i løpet av dagen.

Barnehagens arbeidsmåter (progresjon og digital praksis)

Barnehagens arbeidsmåter skal ivareta barnas ulike behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. De ulike aktivitetene tilpasses i forhold til alder og modning hos barna.

Tidlig innsats

Tidlig innsats betyr at man skal sette i gang tiltak for et barn med en gang det er behov for det, både i barnehagen og i skoleløpet. Tidlig innsats handler også om å oppdage risikofaktorer hos enkeltindivider. Tidlig innsats er hele prosessen med å identifisere og iverksette tiltak, tiltakene kan være individ- og systemrettet. Jo tidligere barna får hjelp, desto større sannsynlighet for at større og mer komplekse problemer avverges. Alle barna fortjener en god start, uavhengig av hvilken bakgrunn de har og hvor de bor. Et av målene med tiltakene er at flere barn kan bestå videregående opplæring. Les mer om tidlig innsats i Hammerfest kommune her: <https://hammerfest.kommune.no/tjenester/barn-unge-og-opplaring/tidlig-innsats/>

Progresjon

Progresjon i barnehagen handler om utvikling eller fremgang og rammeplanen beskriver hvilke områder barna skal oppleve fremgang på. Det er mange ulike barn i barnehagen, som kommer fra ulike familier og kulturer og har forskjellige behov til forskjellig tid. Barnas progresjon vil påvirkes av dette, i tillegg til barnets interesser. Barna trenger tid til fordyping og undring, de trenger å prøve og feile, både praktisk og kognitivt. Da trenger barna voksne som er tilbakeholden, slik at de kan lære det som voksne allerede kan. For lite tid og for mye hjelpsomhet kan hindre barns progresjon på mange områder. I Elvetun barnehage legger vi til rette for at barna skal bli selvhjulpne og utvikle praktiske ferdigheter. For at barna skal ha progresjon kan for eksempel måltidene, på- og avkleddning skje i små grupper. Barna kan ha

ulike hjelpemidler som små mugger, skoskje, brødkurver og krakker tilgjengelig for å være selvhjulpne.

Digital praksis i barnehagen

Digitale verktøy skal ikke dominere som arbeidsmåte i barnehagen, men være et supplement. Personalet skal utøve digital dømmekraft for å bidra til at barn kan forstå og lære en hensiktsmessig bruk av digitale medier. Med rett interesse og innstilling kan voksne lære barn hva som er lurt og hva som er mindre lurt, og digitale verktøy kan brukes i ulike sammenhenger. De kan brukes i lek og i estetiske aktiviteter. Barna kan lær å tenke i fellesskap, hjelpe hverandre, spørre hverandre, bruke språket aktivt og søke etter løsninger. Rammeplanen sier at ved å bruke digitale verktøy i barnehagen, bidrar det til å støtte opp om barnets læreprosesser og et allsidig læringsmiljø for alle barn. Les mer om digital praksis i barnehagen: <https://skrivesenteret.no/kompetanseutvikling/barnehagens-digitale-praksis/>

Barnehagens fagområder

Fagområdene tar utgangspunkt i områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. I Elvetun barnehage skal barna møte ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene. Gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter skal barna kunne utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle de sju fagområdene. Fagområdene i barnehagen er i stor grad de samme fagene som barna møter i skolen.

Kommunikasjon, språk og tekst

En undersøkelse gjort av Rice og Wilcox (1995) hvor det ble undersøkt sammenhengen mellom språklig kompetanse og sosial inkludering, konkluderte med at det var en sammenheng mellom sosial status og språk blant barn. De barna som hadde gode kommunikative ferdigheter var mer populær enn de barna som hadde dårlige. Denne undersøkelsen påpeker viktigheten av at barnehagen jobber bevisst og strukturert med språk. Kommunikasjon, språk og tekst er det fagområdet som handler om det språklige som skjer mens barna er i barnehagen. Kroppsspråk, verbalt, nonverbalt og skriftlig språk er viktig

å være bevisst på i hverdagen for å bidra til at barns språkkompetanse og språkforståelse utvikles.

For et best mulig språkmiljø som bidrar til nysgjerrighet og utvikling bør kommunikasjon være toveis, altså at de voksne samtaler med barn, og ikke til barn. Gjennom å samtale med barn kan det være med på å øke motivasjonen til å bruke språket i større grad. Eksempler på dette kan være under påkledning når vi går ut, måltid, bordaktiviteter, bleieskift og lek. Personalet opptrer som støttende stillas for å videreutvikle barnas begrepsforståelse. I Elvetun barnehage skal barna oppleve et godt og variert språkmiljø som skaper glede, spenning og utfordring ved å bruke språket på ulike måter gjennom å kommunisere med andre. Barna skal ha et mangfold av bøker, rim- og regler, sanger, rytme, bilder og spill som er tilpasset ulike alder og utviklingsnivå hos barna. I eksempler som disse, skal voksne være bevisst språket og språkets ulike former.

Kropp, bevegelse, mat og helse

I dag oppholder de fleste barn i barnehagealder seg store deler av dagen i barnehagen. Barnehagen har derfor stor innflytelse på barnas matvaner og helse, spesielt med tanke på at grunnlaget for god helse nettopp legges når vi er barn. Barnehageloven (2005, § 2) påpeker at barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, i tillegg til at den skal utjevne sosiale forskjeller. En helsefremmende og forebyggende funksjon kan i stor grad trekkes inn i arbeidet med dette fagområdet. Gjennom å oppholde seg i barnehagen skal barna oppleve variert kroppslig lek i utfordrende bevegelsesmiljøer hvor sansene blir brukt. Dette for å gi en positiv effekt for kroppen ved å ha tilstrekkelig med bevegelse og bevegelsesglede.

Ved å være ute i naturen kan fagområdet i stor grad dekkes. Her har barna et rikelig utvalg av lystbetonte aktiviteter som krever at kroppen og sansene brukes og dermed opplever både mestring og utfordringer. Gjennom å hoppe, danse, balansere og lignende kan barn utvikle sine motoriske ferdigheter samtidig som det har potensiale for å gi et utbytte i form av økt hjertefrekvens. I tillegg vil det ute være gode forutsetninger for å drive med risikolek. Barn som søker mot stor grad av risiko og spenning vil gjennom å utfordre seg motorisk få et større bevegelsesrepertoar, bedre fysiske egenskaper, større selvtillit og selvfølelse enn barn som er mer forsiktige.

Hverdagslige aktiviteter som foregår i Elvetun barnehage kan være å trene på å bære ting, løpe, hoppe med samlet sats, hinke og rulle. De ansatte i barnehagen er aktiv sammen med barna. Det er viktig at barna får trene på balanse, rotasjon, kaste og fange for å utvikle kroppsbeherskelse og koordinasjon. I tillegg vil turer i nærmiljøet og i fjæra for å utforske terreng og underlag med vann, snø, is, gress, asfalt og strand i ulike årstider være viktig for å få førstehåndserfaring med ulike fysiske utfordringer.

Kunst, kultur og kreativitet

Dette er fagområdet i rammeplanen som handler om de estetiske fagene i barnehagen. Uttrykksformer som musikk, dans, drama, litteratur, film, kunst og forming gir gode muligheter for kreativitet, mestringsfølelse, kunstneriske opplevelser og skaperglede som er lystbetont og derfor ivaretar barns medbestemmelse. Gjennom å få førstehåndserfaring med å bruke sansene og fantasien som uttrykksform og dermed stimulere barns behov for å uttrykke seg, stimuleres både nysgjerrigheten og behovet for å undre seg i fellesskap med andre.

Det er viktig at vi er anerkjennende samtidig som vi opptrer som støttende stillas når barn ytrer eller skaper sitt kunst- og kulturuttrykk. Det vil si at personal er lydhør og medvirkende i skaperprosessen, samtidig som vi bare er behjelpelig i den grad det er behov for det. Dette for å gi barna mulighet til å danne sitt eget estetiske avtrykk.

Gjennom daglige møter med formingsaktiviteter, sanger, fortellinger, litteratur og samtaler vil barn oppleve et mangfold av estetiske opplevelser som gir en god plattform for å utvikle og videreutvikle sitt kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Natur, miljø og teknologi

Fagområdet handler om å gi barn førstehåndserfaring, nysgjerrighet og forståelse for naturen og de ulike fenomenene som skjer rundt oss. Gjennom å skape ulike erfaringer med naturen i ulikt terreng og årstid kan det bidra til å oppleve tilhørighet til natur- og miljø. Barn er samlere, de ser etter likheter og ulikheter når de observerer og samler på ting fra naturen, og de systematiserer ofte på andre måter enn det naturviteren gjør. Barn kan sortere etter farge, form og størrelse, men erfaring viser at barn også liker å lære navn på det de finner. Her kan turer i nærmiljøet være fint for å utforske dyre- og plantearter og identifisere disse. Det kan være spennende å utforske de ulike artene og muligheten til å undre, utforske og lære om forskjellene i mangfoldet.

Barn kan plukke søppel og dermed undre seg over hvordan dette påvirker det biologiske mangfoldet, samt stiller spørsmål ved hvorfor dette ikke hører hjemme i naturen. Erfaringer og forståelse for biologisk mangfold og bærekraftig forøpling kan være med på å danne et grunnlag for en begynnende forståelse for hvordan vi som mennesker kan ta vare på naturen.

Når naturen brukes som arena for lek og læring vil det være gunstig å gi barn tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd.

Konstruksjoner av ulike materialer ved hjelp av redskaper og teknologi kan være gode arenaer for å skape god dialog rundt fysiske og matematiske lover. For å forstå regelen om

eksempelvis gravitasjon må barn oppleve det i kontekst. Her kan konstruksjonslek mens en voksen opptrer som støttende stillas for å øke begrepsdybden være optimalt.

Antall, rom og form

Fagområdet handler om å gi barn førstehåndserfaring med det matematiske i hverdagen gjennom å skape, forstå og reflektere rundt sammenligning, sortering, plassering, orientering og visualisering. Elvetun barnehage skal legge til rette for systematisk og bevisst arbeid med former, mønster, tall, telling og måling for å utvikle eller videreutvikle matematisk forståelse.

Den matematiske samtalen bør være i fokus for å fremme barnas matematiske utvikling. Dette kan gjøres gjennom å spørre og undre seg sammen med barn om hva som er størst og hva som er tyngst samtidig som vi bevisst bruker matematiske begreper aktivt i hverdagen sammen med barna både for å oppnå større begrepsforståelse og matematisk forståelse, men også for å kunne gjenkjenne matematiske utfordringer og dermed oppleve matematikkglede.

Når de yngste barna i barnehagen leker ute kan sammenlikning være en naturlig del av leken. Et eksempel er når de leker i sandkassa. De kan da få erfaring med at det går fortere å fylle bøttene med store enn små spader. Dette er et eksempel på måling av volum. I en slik aktivitet vil spadene med sand være måleredskap og måleenhet, og barna får erfaring med at forholdet mellom måleenhet og måltall er invers. Her blir den matematiske samtalen viktig for å stimulere den matematiske begrepsforståelsen ved å bruke riktige begreper i kontekst. Matematikken blir derfor tilgjengelig ved at barn gjør matematikken til sin egen.

Etikk, religion og filosofi

Fagområdet handler om mangfold, respekt for kulturelle forskjeller og de etiske spørsmålene i hverdagen. Menneskesyn og forståelse for ulikheter gjennom å gi barn førstehåndserfaring i likeverd er viktig. Likeverd handler om at alle mennesker er like mye verdt uansett hvilken type religion, sosial status, kjønn, utdanningsnivå, yrke, kulturell bakgrunn og økonomisk situasjon de er i. Videre har barnehagen som formål å bidra til at alle barn blir møtt på samme måte uansett hvilke forutsetninger de har. I et samfunn som er preget av mangfold er det viktig at barn får kjennskap til og forstår at det finnes forskjellige måter å forstå verden på, og derfor legger grunnlaget for å ha ulikheter og likheter i samfunnet.

Gjennom å bruke barnehagens mangfold som en ressurs kan det virke som stillas i det pedagogiske arbeidet ved at barn får gjort seg erfaringer om flerkulturalitet ved å bruke deres egne kulturelle, språklige og etniske utgangspunkt. Ved å bruke fortellinger, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn kan mangfold bli en naturlig del av hverdagen gjennom samtaler, filosofi og refleksjon.

I barnehageloven § 1 står det at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Derfor skal det pedagogiske arbeidet være med på å utvikle

og gi kjennskap til likeverd og toleranse, samtidig som eksistensielle, etiske filosofiske spørsmål undres over. Et godt verktøy er den filosofiske samtalen, der man sammen med barn undrer seg over spørsmål som nødvendigvis ikke har et gitt svar.

Nærmiljø og samfunn

Fagområdet handler om nærmiljøet og samfunnet i sin helhet. Barn skal oppleve å være delaktige i egen hverdag for å erfare hva det vil si å bo i et demokratisk samfunn gjennom planlegging og gjennomføring, i tillegg til å erfare å være del av et større samfunn og nærmiljø.

Å oppleve tilhørighet til nærmiljøet er en viktig del av dannelsesprosessen. En viktig del av dette fagområdet er å være med i det som foregår i samfunnet og i nærmiljøet. Å delta på aktiviteter i regi av andre instanser, i tillegg til å oppleve nærmiljøet for å orientere seg for å best mulig kunne ferdes rundt omkring er gode alternativer for å erfare samfunnet vi lever i. Den kulturelle historien til nærmiljøet kan også bidra til at barna opplever tilhørighet da det handler om å få kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon. Uten kjennskap til den samiske historien mangler deler av det som definerer og konstituerer den kulturelle tilhørigheten. Forståelsen av den samiske nåtiden og fremtiden bygger på den samiske fortiden. Ved å kjenne den samiske historien, kan det bidra til å øke kunnskapen og forståelsen for det nordlige mangfoldet.

Ved å bruke stedlige fortellinger, turer i nærmiljøet og gjennom kulturinnslag har barnehagen i tillegg gode muligheter for å bygge på en følelse av felles kulturell identitet. I tillegg til at det kan styrke forståelsen av at selv om alle er individuelle, men samtidig representerer forskjellige kulturer, land og språk, er alle deltagere i et lokalt felleskap og derfor på tross av ulikhetene er likeverdige gjennom at vi har samme grunnfundament i samfunnet.

En viktig del av fagområdet handler om å være medlem av storsamfunnet, og derfor i stor grad om sosial kompetanse. Å utvikle den sosiale kompetansen kan være at barn erfarer og danner en forståelse for at deres valg, handlinger og ord kan påvirke andre, både positivt og negativt.

Styringsdokumenter

Lov om barnehager

LOV 2005-06-17 nr 64: Lov om barnehager (barnehageloven).

Sist endret: LOV-2021-06-11-80 fra 01.08.2021, LOV-2021-06-18-127 fra 01.07.2021

§ 1 Formål

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt

for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering».

Rammeplan for barnehagen

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven. Den gir en utdypende forklaring på barnehagens formål, hvilke verdier barnehagen skal bygges på, innhold og samfunnsmandatet.

Det er lagt stor vekt på at danning skal skje gjennom omsorg, lek og læring, at barnehagen skal videreføres sitt helhetlige læringssyn som grunnlag for barns allsidige utvikling.

Barn har rett til medvirkning, tilpasset alder og utviklingstrinn. Det skal være rom for spontanitet og barns medvirkning i den daglige planleggingen. Barnehagen har ansvar for formidling av grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar. Det skal skapes et miljø som bygger opp respekt for menneskeverdet og retten til å være forskjellig.

Rammeplanen beskriver 7 fagområder som barna skal stifte bekjentskap med i barnehagetiden. Fagområdene skal sikre at alle barn, uansett barnehage, får samme grunnelementer til videre læring.

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

FNs barnekonvensjon

FNs konvensjon om barnets rettigheter (Barnekonvensjonen) er en internasjonal avtale om barns rettigheter. Barnekonvensjonen er også kalt barnas egen grunnlov.

Barnekonvensjonen er en av tre hovedmandater som barnehagen er pålagt å jobbe etter.

Barnekonvensjonen tar opp barns rett til å bli hørt, sett og utvikle seg til barnets beste. Barna har rett til å leke og ha fritid. Barna har rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Barna har rett til å si sin mening og bli hørt.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/fns-barnekonvensjon/id88078/>

Andre viktige styringsdokumenter

Kommunale vedtekter - Hammerfestbarnehagen

<https://hammerfest.kommune.no/tjenester/barn-unge-og-opplaring/barnehage/vedtekter/>

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skole

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler har som overordnet mål å bidra til et bedre oppvekst- og læringsmiljø for barn i barnehager. Den skal være med på å bidra til at miljøet i barnehagen fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygge sykdom og skader. Dette er forankret i vårt HMS-arbeid og i årsplanen.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1995-12-01-928>

Miljø og helse i barnehagen – veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler:

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/miljo-og-helse-i-barnehagen>

RSK Vest-Finnmark

RSK Vest-Finnmark er et samarbeidsorgan for skole- og barnehagesektoren i seks kommuner i Finnmark. RSK koordinerer kompetanseutvikling av ansatte i barnehagene og skolene. Les gjerne mer om RSK Vest-Finnmark ved å følge linken: <https://rsk-vest.no/barnehage/>

RSK Vest-Finnmark har inngått en partnerskapsavtale med Universitetet i Tromsø (UiT). Målet med ordningen er å styrke kunnskap og kompetanse i oppvekstsektoren i Vest-Finnmark og bidra til et likeverdig tilbud som fremmer utvikling, læring og trivsel hos alle barn og unge.

ReKomp

RSK Vest-Finnmark er med i en regional ordning (ReKomp) som skal bidra til økt kompetanseutvikling gjennom barnehagebaserte kurs, prosjekter og utviklingsarbeid som involverer hele personalet i barnehagen.

Den regionale ordningen for kompetanseutvikling skal stimulere til godt samarbeid mellom barnehagemyndighetene, barnehageeiere, universiteter og høyskoler, statsforvalterne og andre aktører. Ordningen bør ses i en sammenheng med andre satsinger og kompetansetiltak. Den bidrar til å støtte implementering av rammeplanen (<https://www.statsforvalteren.no/nb/troms-finnmark/konferanse/2021/01/informasjonsmote-rekomp/>)

LITTERATURLISTE:

- Bae, B. (1996). *Det interessante i det alminnelige*. En artikkelsamling. Pedagogisk Forum
- Drugli, M. B., Glaser, V. og Størksen, I. (2018). *Utvikling, lek og læring i barnehagen*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Drugli, M. B. og Lekhal, R. (2018). *Livsmestring og psykisk helse*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk
- Drugli, M. B. og Lekhal, R. (2019, 28. februar). *4 faktorer som fremmer barns livsmestring*. Utdanningsforskning
<https://utdanningsforskning.no/artikler/2019/4-faktorer-som-fremmer-barns-livsmestring/>
- Foreldrepulsen (mars 2015). *Lekens betydning*. Foreldrepulsen
<http://www.barnehageside.no/db/dokumenter/www.skulegatabarnehage.no/filer/lekens%20betydning,%20foreldrepulsen.pdf>
- *Friluftsliv i barnehagen* (2019) hentet fra forskerfrø.no <https://www.xn--forskerfr-t8a.no/artikkel/vis.html?tid=2243242>
- FUB – foreldreutvalget for barnehager. (2021). *Mobbing i barnehagen*.
<https://viewer.ipaper.io/Fjuz/foreldreutvalgene/fub/spraak/mobbing-i-barnehagen/bokmaal/?page=1>
- Gotvassli, K. Å. (2018, 11. januar). *Barnehagen som pedagogisk virksomhet*. Utdanningsdirektoratet.
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/webinar-barnehagen-som-pedagogisk-virksomhet/>
- Jebsen, J. K (red.). (2020). *Barnehageloven og forskrifter – med forarbeid og tolkninger*. Pedlex.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen – innhold og oppgaver*. Oslo: Kunnskapsdepartementet
- Lehn, E. W og Sivertsen, A. H, 2022, fagbokforlaget. *Barnehagens betydning for livsmestring*
- Læringsmiljøsenderet. (2021, 16. april). *§41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid*. [Psykososialt barnehagemiljø inn i barnehageloven | Universitetet i Stavanger \(uis.no\)](https://www.uis.no/psykososialt-barnehagemiljo-inn-i-barnehageloven)
- Nes, R.B. og Clench-Aas, J. (2011). *Psykisk helse i Norge*. Oslo: Folkehelseinstituttet, rapport 2011: 2.
- «Overgang hjem-barnehage» hentet fra:
<https://www.trollklubbenbarnehage.no/overgang-hjem-barnehage/>
- «Plan for overganger (rev jan.2019)» Hammerfest kommune, hentet fra:
https://hammerfest.kommune.no/f/p1/i5ffe7dad-c425-49dc-9723-a2e54ced2c6b/plan_for_overganger_2019_version_13_02_2019.pdf
- Roland, P. mfl. (2014). *Kompetanseløft i barnehagen*. Universitetsforlaget i Stavanger - Være sammen
- Stette, Ø. (red.). (2021). *Ny mobbelov for barnehager – psykososialt barnehagemiljø*. Fagbokforlaget.
- Størksen, I. et.al. (2018). *Lekbasert læring*. GAN Aschehoug